

प्राविधिक सहायक (खुल्ला प्रतियोगिता)
वस्तुगत लिखित परीक्षाको पाठ्यांश

पूर्णाङ्क : ९०
समय : १:३० घण्टा

समूह - १

खण्ड - क	अंक : ४५
सामान्य ज्ञान	अंक : ३६

- नेपालको संविधान र यसको विकासक्रम
- जनसंख्या तथा भूगोल- नेपाल तथा दक्षिण एसियाली मुलुकहरुको जनसंख्या तथा क्षेत्रफल
- इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
  - नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनैतिक आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक र आधुनिक नेपालको इतिहास
  - नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जनजाति, भाषा साहित्य र कला
  - नेपालको संविधान र यसको विकासक्रम
- अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था
  - दक्षिण एसियाली क्षेत्रिय सहयोग संगठन (SAARC) सदस्य राष्ट्रहरु तथा अन्य मुलुकहरुसँग नेपालको सम्बन्ध
  - संयुक्त राष्ट्र संघ प्रणाली, बहुपक्षीया र नेपाल
- राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरु :
  - राजनैतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य र संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तिगत तथा विचारकहरु
- आर्थिक विकास
  - नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरु (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य र विद्युत)
  - नेपालको विश्वसंगको आर्थिक गतिविधिहरु
- सार्वजनिक प्रशासन र ऐन, नियम
  - सार्वजनिक प्रशासनका विशेषताहरु, सार्वजनिक संगठन र सांगठनिक आधारहरु
  - कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु
  - कार्यालय व्यवस्थापान सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान
  - लेखा र जिन्सी सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान
  - त्रि.वि. ऐन, नियम सम्बन्धी
  - सार्वजनिक खरिद ऐन नियमावाली
  - शिक्षासँग सम्बन्धित निकाय तथा विभिन्न संघ, संस्थाहरु
  - नेपालको शैक्षिक इतिहास

क. सार्वजनिक प्रशासन

- सार्वजनिक प्रशासनको अर्थ, उद्देश्य र यसको कार्यक्षेत्र
- कर्मचारीतन्त्रको आवधारण र परिभाषा, कर्मचारीतन्त्रका प्रकारहरु, सार्वजनिक प्रशासनमा कर्मचारीतन्त्रको स्थान
- कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु (नियुक्ति देखि निवृत्तसम्म)
- कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान : दर्ता, चलानी, रेकर्डिङ्ग, फाईलिङ्ग, पत्रव्यवहार, टिप्पणी र जनसम्पर्क
- शैक्षिक प्रशासन यसको अर्थ उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- लेखा र जिन्सी श्रेष्ठा सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सामान्य जानकारी

ख. त्रि.वि. नियम सम्बन्धी

- त्रि.वि. सभा, प्राज्ञिक परिषद्, कार्यकारी परिषद्, विद्यापरिषद् र सेवाआयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारबारे जानकारी
- त्रि.वि. शिक्षक कर्मचारी सेवा सम्बन्धी नियम २०५० (संशोधन सहित)
- त्रि.वि. आर्थिक व्यवस्थापन र खरिद सम्बन्धी नियम २०५० (संशोधन सहित)

1. Basic knowledge of physical, biological and earth sciences, Environmental pollution: types, causes and consequences, control of environmental pollution, natural balance.
2. Safety in the laboratory
  - a. General safety
  - b. Safety in chemistry laboratory
  - c. Safety in biology laboratory
  - d. Safety in Physics laboratory
3. The use of analytical balance
  - a. Mass and Weight
  - b. Two pan balance
  - c. Single pan balance
  - d. Electronic balances
4. Familiarity with general scientific instruments/apparatus and their uses
  - a. Equipments used in physics laboratory (e.g. Voltmeter, ammeter, mirrors, lenses, gal vinometer, resistance, capacitor, thermometer, calorimeter, barometer, magnetometer, vernier calipers etc)
  - b. Equipments used in chemistry laboratory (pH meter, centrifuge, stalagmometer, conical flasks, burets, pipette, measuring cylinder, round bottom flask, stand and clamp, Bunsen burners, watch glass, spatula etc)
  - c. Equipments used in biology laboratory (Microscope, slides, petri dishes, sphygmomanometer, Dissection box etc)
5. General laboratory directions
  - a. Neatness and cleanness
  - b. Reagents preparations
  - c. Storage and use of chemicals (like common acids and bases, flammable, oxidizing agents, reducing agents, corrosive etc)
  - d. Cleaning and calibration of volumetric glasswares, calibration of instruments used in physics and biology laboratory.
6. Responsibilities of technical assistant (laboratory)
  - a. Assist laboratory officer for daily practical works
  - b. Assist students and teachers in practical
  - c. Care and maintenance of instruments
  - d. Management of laboratory wastes.

पुस्तकालय सहायक (खुल्ला प्रतियोगिता)
वस्तुगत लिखित परीक्षाको पाठ्यांश

पूर्णाङ्क : ९०
समय : १:३० घण्टा

समूह - १

खण्ड - क	अंक : ४५
सामान्य ज्ञान	अंक : ३६

१. नेपालको संविधान र यसको विकासक्रम

२. जनसंख्या तथा भूगोल- नेपाल तथा दक्षिण एसियाली मुलुकहरुको जनसंख्या तथा क्षेत्रफल

३. इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था

- नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनैतिक आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक र आधुनिक नेपालको इतिहास
- नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जनजाति, भाषा साहित्य र कला
- नेपालको संविधान र यसको विकासक्रम

४. अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था

- दक्षिण एसियाली क्षेत्रिय सहयोग संगठन (SAARC) सदस्य राष्ट्रहरु तथा अन्य मुलुकहरुसँग नेपालको सम्बन्ध
- संयुक्त राष्ट्र संघ प्रणाली, बहुपक्षीया र नेपाल

५. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नविनतम गतिविधिहरु :

- राजनैतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य र संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तिगत तथा विचारकहरु

६. आर्थिक विकास

- नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरु (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य र विद्युत)
- नेपालको विश्वसंगको आर्थिक गतिविधिहरु

७. सार्वजनिक प्रशासन र ऐन, नियम

- सार्वजनिक प्रशासनका विशेषताहरु, सार्वजनिक संगठन र सांगठनिक आधारहरु
- कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु
- कार्यालय व्यवस्थापान सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान
- लेखा र जिन्सी सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान
- त्रि.वि. ऐन, नियम सम्बन्धी
- सार्वजनिक खरिद ऐन नियमावाली
- शिक्षासँग सम्बन्धित निकाय तथा विभिन्न संघ, संस्थाहरु
- नेपालको शैक्षिक इतिहास

क. सार्वजनिक प्रशासन

- सार्वजनिक प्रशासनको अर्थ, उद्देश्य र यसको कार्यक्षेत्र
- कर्मचारीतन्त्रको आवधारण र परिभाषा, कर्मचारीतन्त्रका प्रकारहरु, सार्वजनिक प्रशासनमा कर्मचारीतन्त्रको स्थान
- कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु (नियुक्ति देखि निवृत्तसम्म)
- कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान : दर्ता, चलानी, रेकर्डिङ्ग, फाईलिङ्ग, पत्रव्यवहार, टिप्पणी र जनसम्पर्क
- शैक्षिक प्रशासन यसको अर्थ उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- लेखा र जिन्सी श्रेष्ठा सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सामान्य जानकारी

ख. त्रि.वि. नियम सम्बन्धी

- त्रि.वि. सभा, प्राज्ञिक परिषद्, कार्यकारी परिषद्, विद्यापरिषद् र सेवाआयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारबारे जानकारी
- त्रि.वि. शिक्षक कर्मचारी सेवा सम्बन्धी नियम २०५० (संशोधन सहित)
- त्रि.वि. आर्थिक व्यवस्थापन र खरिद सम्बन्धी नियम २०५० (संशोधन सहित)

१. पुस्तकालयको परिचय
  - क. नेपालमा पुस्तकालयको इतिहास
  - ख. त्रि.वि. केन्द्रीय पुस्तकालय
२. पुस्तक संकलन (**Collection**)
३. पुस्तक वर्गिकरण (**Library Classification**)
  - क. वर्गिकरणको परिचय
  - ख. वर्गिकरणको उद्देश्य
४. पुस्तक सुचिकरण (**catalogue**)
  - क. पुस्तक सुचिकरण महत्व र आवश्यकता
५. पुस्तकालयमा प्रकारहरू
६. लेनदेन (**Circulation**) तरिका
७. पुस्तक संरक्षण
  - क. बाइन्डीङ्ग (**Binding**) को परिचय र प्रकार
८. नेपालमा प्रयोग हुने (**software**)हरू
  - क. WINISIS को परिचय
  - ख. KOHA को परिचय
  - ग. PMB को परिचय
  - घ. कम्प्युटरको Computer को महत्व
९. पुस्तकालय दिवस र त्यसको महत्व
१०. पुस्तकालय व्यवस्थापन र प्रशासन
  - क. भवन
  - ख. फर्निचर
  - ग. कर्मचारी
  - घ. बजेट